

Ev Tipi Elektrikli Buzdolapları, Dondurucular ve Kombinasyonlarının Enerji Verimlilik Şartları ile İlgili Yönetmelik

Gemi Teğizatı Yönetmeliği 30/12/2006 tarih ve 26392 sayılı R.G.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığından :

EV TİPİ ELEKTRİKLİ BUZDOLAPLARI, DONDURUCULAR VE KOMBİNASYONLARININ ENERJİ VERİMLİLİK ŞARTLARI İLE İLGİLİ YÖNETMELİK

(96/57/AT)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; ev tipi buzdolapları, donmuş gıda muhafaza dolapları, gıda dondurucuları ve bunların kombinasyonlarından oluşan cihazların enerji verimliliğinin sağlanarak piyasaya arzına, uygunluk değerlendirme prosedürlerine, piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, elektrik şebekesinden beslenen ve soğutucu cihazlar olarak isimlendirilen, ev tipi buzdolapları, donmuş gıda muhafaza dolapları, gıda dondurucuları ve Ek I'de tarif edilen bu cihazların kombinasyonlarını kapsar.

(2) Elektrik şebekesi dışında başka bir enerji kaynağından ve özellikle akümülatörlerden beslenen cihazlar, absorpsiyon prensibi ile çalışan ev tipi soğutucu cihazlar ve tek olarak (one-off) imal edilen cihazlar bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 3 -- (1) Bu Yönetmelik;

a) 4703 sayılı Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanuna dayanılarak,

b) Avrupa Birliğinin 96/57/EC direktifine paralel olarak, hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) AT uygunluk beyanı: Soğutucu cihazın, bu Yönetmeliğin şartlarına uygun olarak üretiminin yapıldığını belirten, imalatçı tarafından düzenlenen yazılı beyanı,

b) Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,

c) Komisyon: Avrupa Birliği Komisyonunu,

ç) Modül: Bu Yönetmelik gereğince, ürünün taşıdığı risklere göre hangi uygunluk değerlendirmesi işlemlerine tabi tutulacağını gösteren yollardan her birini,

d) Müsteşarlık: Dış Ticaret Müsteşarlığını,

e) Piyasaya arz: Soğutucu cihazın tedarik ve kullanımı amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak piyasada yer alması için yapılan faaliyeti,

g) Piyasa gözetimi ve denetimi: Bakanlık tarafından, soğutucu cihazın piyasaya arzı veya dağıtımı aşamasında veya cihaz piyasada iken ilgili teknik düzenlemeye uygun olarak üretilip üretilmediğinin, güvenli olup olmadığının denetlenmesi veya denetlettilmesini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Temel Şartlar, Uygunluk Değerlendime Prosedürleri, CE Uygunluk İşareti, CE Uygunluk İşaretinin Usulsüz Kullanımı

Temel şartlar

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yer alan soğutucu cihazların elektrik tüketimi, Ek I'de tanımlanan işlemlere uygun olarak hesaplandığında, cihazın kategorisine ait müsaade edilebilir azami elektrik tüketimine eşit veya daha az olmalıdır.

(2) İmalatçı, piyasaya arz edilen her soğutucu cihazın bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartlara uygunluğunun sağlanmasından sorumludur.

Uygunluk değerlendirme prosedürleri

MADDE 6 – (1) Uygunluk değerlendirme prosedürlerine ve CE uygunluk işaretinin soğutucu cihazlara iliştilmesi yükümlülüğüne dair hususlar Ek II'de belirtilmiştir.

CE uygunluk işareti

MADDE 7 – (1) Piyasaya arz edilen soğutucu cihazlar, CE harflerinden ibaret olan CE uygunluk işaretini taşır. Kullanılacak işaretin şekli Ek III'de verilmiştir. CE işareti soğutucu cihazlara ve uygun olduğunda ambalaj üzerine görülebilir, okunaklı ve silinmez bir şekilde iliştilmelidir. CE uygunluk işaretinin iliştilmesinde ve kullanılmasında 2001/3530 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "CE" Uygunluk İşaretinin Ürüne İliştilmesi ve Kullanılmasına Dair Yönetmeliğin 5 inci maddesindeki hükümler geçerlidir.

CE uygunluk işaretinin usulsüz kullanımı

MADDE 8 – (1) Bakanlık, CE uygunluk işaretinin usulsüz olarak iliştilildiğini belirlediği takdirde imalatçı, soğutucu cihazın CE uygunluk işaretini iliştilmesine ilişkin hükümlere uygunluğunu sağlamakla yükümlü olup söz konusu usulsüzlüğe Bakanlıkça belirlenen şartlar dahilinde son vermek zorundadır.

(2) Uygunsuzluğun devam etmesi halinde, Bakanlık bu Yönetmeliğin 11 inci maddesinde belirtilen tedbirleri alır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Piyasaya Arz, Uygunsuzluk Tespiti, Piyasa Gözetimi ve Denetimi

Piyasaya arz

MADDE 9 – (1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen şartları yerine getiren, bu Yönetmeliğin bütün hükümlerine uygun olduğu AT uygunluk beyanı ile tevsik edilen ve CE uygunluk işaretini taşıyan soğutucu cihazların piyasaya arzını yasaklayamaz, kısıtlayamaz ve engelleyemez.

Uygunsuzluk tespiti

MADDE 10 – (1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde belirtilen, soğutucu cihazlar ile ilgili hususlara uygunsuzluk durumunu tespit etmesi halinde, bu Yönetmelik ve 2001/3529 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik hükümleri çerçevesinde soğutucu cihazların piyasaya

arızının yasaklanmasını veya kısıtlanmasını veya piyasadan geri çekilmesini sağlayacak tedbirleri alır.

Piyasa gözetimi ve denetimi

MADDE 11 – (1) Bakanlık, cihazların piyasa gözetimi ve denetimini 2001/3529 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik ile 9/5/2003 tarihli ve 25103 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Tarafından Gerçekleştirilecek Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerinde belirtilen hükümler çerçevesinde gerçekleştirir. Denetim sonuçlarının olumsuz olması halinde, bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Kararların bildirilmesi

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki bir soğutucu cihazın piyasaya sürülmesini ve/veya hizmete sokulmasını kısıtlayan veya yasaklayan veya piyasadan çekilmesini öngören bir kararda dayanılan gerekçeler belirtilerek, yürürlükte bulunan mevzuat dahilinde başvurabileceği yasal yollar ve bu yasal yollara başvurabileceği sürelerle birlikte ilgili tarafa derhal bildirilir.

(2) Bakanlık, alınan kararın nedenlerini belirten bu tür tedbir hakkında Müsteşarlık aracılığı ile Komisyona bilgi verir.

Gizlilik

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında yer alan tüm taraflar, görevlerini yaparken edindikleri tüm bilgilerle ilgili olarak gizlilik hükmüne riayet eder. Ancak bu hüküm, Bakanlığın bilgi alışverişi ve uyarıların dağıtılması ile ilgili yükümlülüklerini etkilemez.

Aykırı davranışlarda uygulanacak hükümler

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranışta bulunanlara 4703 sayılı Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun ve bu Kanun çerçevesinde Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yayımlanan mevzuat hükümleri uygulanır.

Düzenlemeler

MADDE 15 – (1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulanması ile ilgili mevzuat düzenlemeleri yapmaya yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 16 – (1) 22/1/2003 tarihli ve 25001 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ev Tipi Elektrikli Buzdolapları, Dondurucular ve Kombinasyonlarının Enerji Verimlilik Şartları ile İlgili Yönetmelik (96/57/AT) yürürlükten kaldırılmıştır. Daha önce diğer düzenlemelerde söz konusu Yönetmeliğe yapılan atıflar, bu Yönetmeliğe yapılmış olarak kabul edilir.

Yürürlük

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Ticaret Bakanı yürütür.

Ek I

SOĞUTUCU CİHAZIN MÜSAADE EDİLEBİLİR AZAMI ENERJİ TÜKETİMİNİN HESAPLAMA YÖNTEMİ VE UYGUNLUK KONTROLÜ İÇİN İŞLEM

Ev tipi soğutucu cihazın elektrik tüketimi (her 24 saat için kWh cinsinden ifade edilebilen) ait olduğu cihaz kategorisinin (örneğin; 1 yıldızlı soğutucu, yatık tip (chest) dondurucu benzeri), cihaz hacminin, yapısından kaynaklanan enerji verimliliğinin (yalıtım kalınlığı, kompresör verimliliği, ve benzeri) ve ortam sıcaklığıyla cihazın içindeki sıcaklık arasındaki farkın bir fonksiyonudur. Bundan dolayı, enerji verimlilik standartlarının oluşturulmasında, enerji tüketimine etki eden güçlü esas faktörlere (örneğin, cihazın kategorisi ve hacmi) müsaade edilmelidir. Bu nedenle, soğutucu cihazın müsaade edilebilen azami elektrik tüketimi cihaz hacminin bir fonksiyonu olan doğrusal bir eşitlikle tanımlanır ve her bir cihaz kategorisi için farklı eşitliklerle gösterilir.

Verilen cihazın müsaade edilen azami elektrik tüketimini hesaplamak için, cihaz öncelikle aşağıdaki listeden uygun bir kategoriye dahil edilmelidir:

Kategori
Açıklama

- 1
Düşük sıcaklık bölmesi olmayan soğutucu (1)
- 2
5o C ve / veya 12o C'de bölmesi olan soğutucu/ara soğutucu (chiller)
- 3
Yıldız olmayan düşük sıcaklık bölmeli soğutucu
- 4
Düşük sıcaklık bölmeli soğutucu (*)
- 5
Düşük sıcaklık bölmeli soğutucu (**)
- 6

Düşük sıcaklık bölmeli soğutucu (***)

7

Dondurucu bölümü olan soğutucu/dondurucu (****)

8

Gıda dondurucu, dik tip

9

Gıda dondurucu, yatık tip

10

İkiden fazla kapısı olan soğutucu/dondurucu, veya yukarıdakileri kapsamayan diğer cihazlar

(1) -60 C'da veya altındaki bir sıcaklığa sahip olan herhangi bir bölüm

Soğutucu cihazlarda, farklı sıcaklıklarda muhafaza edilen farklı bölmelerin (elektrik tüketimine önemli derecede etki eden) bulunması nedeniyle, müsaade edilen azami elektrik tüketimi, uygulamada, farklı bölmelerinin hacimlerinin ağırlıklı toplamı olan düzeltilmiş hacmin (V_{adj}) bir fonksiyonu olarak tanımlanır.

Böylece, bu Yönetmeliğin amacı bakımından soğutucu cihazın ayarlı düzeltilmiş hacmi aşağıdaki şekilde tanımlanır.

$$V_{adj} = \sum V_c \times W_c \times F_c \times C_c$$

$$W_c = (25 - T_c) / 20$$

Burada, T_c , her bölmedeki tasarım sıcaklığıdır (oC cinsinden).

Burada, V_c , cihazdaki bölmenin verilen tipinin net hacmi ve F_c , karlanmayan (no-frost) soğutucu bölmeleri için 1,2 ve diğer bölmeler için 1'e eşit olan bir faktördür.

Normal (N) ve normal olmayan (SN) iklim sınıflarına ait soğutucu cihazlar için $C_c = 1$,

Alt tropikal (ST) iklim sınıfına ait soğutucu cihazlar için $C_c = X_c$,

Tropikal (T) iklim sınıfına ait soğutucu cihazlar için $C_c = Y_c$,

Bölmelerin farklı tipleri için X_c ve Y_c ağırlıklı katsayıları:

Bölmelerin sıcaklığına göre X_c ve Y_c ağırlıklı katsayılarına ait Çizelge

X_c

Y_c

Kiler bölümü

1,25

1,35

Taze gıda bölümü

1,20

1,30

0 o C bölmesi

1,15

1,25

Yıldızı olmayan bölüm

1,15

1,25

1 yıldızlı (*) bölme

1,12

1,20

2 yıldızlı (**) bölme

1,08

1,15

3 (***) ve 4 (****) yıldızlı bölme

1,05

1,10

Düzeltilmiş hacim ve net hacim litre cinsinden belirtilmiştir.

Düzeltilmiş hacimli (V adj) bir cihaz için müsaade edilen azami elektrik tüketimi (her 24 saat için kWh olarak belirtilen E maks , iki ondalık basamağa göre hesaplanır), her cihaz kategorisi için aşağıdaki eşitliklerle tanımlanır:

Kategori

Açıklama

E maks (kWh/24h)

1

Düşük sıcaklık bölmesi olmayan soğutucu (1)

$(0,207 \times V_{adj} + 218)/365$

2

5o C ve/veya 12o C' de bölmesi olan soğutucu/ara soğutucu (chiller)

$(0,207 \times V_{adj} + 218)/365$

3

Yıldızı olmayan düşük sıcaklık bölmeli soğutucu

$(0,207 \times V_{adj} + 218)/365$

4

Düşük sıcaklık bölmeli soğutucu (*)

$(0,557 \times V_{adj} + 166)/365$

5

Düşük sıcaklık bölmeli soğutucu (**)

$(0,402 \times V_{adj} + 219)/365$

6

Düşük sıcaklık bölmeli soğutucu (***)

$(0,573 \times V_{adj} + 206)/365$

7
Dondurucu bölmeli olan soğutucu/dondurucu (****)
(0,697 x Vadj + 272)/365

8
Gıda dondurucu, dik tip
(0,434 x Vadj + 262)/365

9
Gıda dondurucu, yatık tip
(0,480 x Vadj + 195)/365

İkiden fazla kapısı olan buzdolapları/dondurucular veya yukarıda belirtilenleri kapsamayan diğer cihazlar için, müsaade edilen azami elektrik tüketimi (E maks), aşağıdaki şekilde, sıcaklıkla ve en düşük sıcaklığı olan bölmenin yıldız derecesi ile tayin edilir.

En soğuk bölmenin sıcaklığı
Kategori
E maks (kWh/24h)

> - 6o C
1/2/3
(0,207 x Vadj + 218)/365

< - 6o C (*)
4
(0,557 x Vadj + 166)/365

< - 12o C (**)
5
(0,402 x Vadj + 219)/365

< - 18o C (***)
6
(0,573 x Vadj + 206)/365

< - 18o C (****)
7
(0,697 x Vadj + 272)/365

Bir cihazın bu Yönetmelikte istenilen elektrik tüketimi şartlarına uygun olup olmadığını kontrol edilmesi için deney işlemi
İnceleme için sunulan soğutucu cihazın elektrik tüketimi, % 15 ilave edilen Emaks 'dan (yukarıda tanımlandığı gibi cihazın kategorisi için müsaade edilen azami elektrik tüketim değeri) daha düşük veya eşdeğer ise, cihaz bu Yönetmelikte istenilen elektrik tüketimi özelliklerine uygun olarak belgelendirilir. Cihazın elektrik tüketimi, % 15 ilave edilen E maks 'dan daha büyük olduğunda, ilave üç cihazın elektrik tüketiminin aritmetik ortalaması, % 10 ilave edilen E maks 'dan daha küçük veya eşit ise, cihaz, bu Yönetmelikte istenilen elektrik tüketimi özelliklerine uygun olarak belgelendirilir. Aritmetik ortalama, % 10 ilave edilen E maks 'ı geçerse, cihaz bu Yönetmelikte istenilen elektrik tüketimi özelliklerine uygun olmadığına karar verilmelidir.

Tarifler

Bu ekte kullanılan terimler, TS EN 153 sayılı uyumlaştırılmış ulusal standardındaki (Avrupa Standardlar Komitesi tarafından hazırlanan Temmuz 1995 tarihli EN 153 sayılı Avrupa standardı) tariflere karşılık gelir.

Ek II

UYGUNLUK DEĞERLENDİRME PROSEDÜRLERİ (MODÜL A)

1. Bu modül, bu Ekin 2 numaralı paragrafında belirtilen yükümlülükleri yerine getiren imalatçının, soğutucu cihazın bu Yönetmelikte istenilen şartları yerine getirdiğini temin ve beyan etme işlemini tanımlar. İmalatçı, imal ettiği ve yazılı uygunluk beyanı düzenlediği her soğutucu cihaza "CE" uygunluk işaretini ilâştirmelidir.

2. İmalatçı, bu Ekin 3 numaralı paragrafında açıklanan teknik dosyayı (dokümanları) oluşturmalı ve son cihazın imal edildiği tarihten itibaren üç yıldan az olmamak üzere, inceleme amacıyla bu teknik dosyayı ilgili ulusal mercilerin kontrolüne hazır tutmalıdır.

İmalatçının ülke içinde bulunmadığı durumda, mevcut teknik dosyanın muhafaza edilmesi ile ilgili yükümlülük, soğutucu cihazın piyasada yer almasını sağlayan kişinin sorumluluğundadır.

3. Teknik dosya, soğutucu cihazın bu Yönetmeliğin şartlarına uygunluğunun değerlendirilmesini mümkün kılmalıdır. Bu doküman, bu tür değerlendirmelerle ilgili olarak soğutucu cihazın tasarımı, imalatı ve çalışmasını kapsamalı ve aşağıdakileri içermelidir:

(i) İmalatçının adı ve adresi,

(ii) Belirsiz olmayan tanım için yeterli modelin genel açıklaması,

(iii) Modelin ana tasarım özellikleri konusunda ve bilhassa boyutları, hacimleri, kompresör karakteristikleri, özel hususlar gibi, cihazın elektrik tüketimine önemli derecede etki eden parçalar konusunda ilgili çizimleri içeren bilgiler.

(iv) Çalışma talimatları (varsa),

(v) Bu Ekin 5 numaralı paragrafında istenildiği şekilde yapılan elektrik tüketim ölçümlerinin sonuçları

(vi) Ek I'de belirtilen enerji tüketim özellikleri ile mukayese edildiğinde bu ölçümlerin uygunluğunun ayrıntıları,

4. Diğer Topluluk mevzuatları için oluşturulan teknik dokümanlar, cihaz, bu ekin şartlarını sağladığı sürece kullanılabilir.

5. Soğutucu cihazların imalatçısı, cihazların bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde istenilen şartlara uygunluğu ile birlikte, TS EN 153 sayılı uyumlaştırılmış ulusal standardında belirtilen işleme göre bu Yönetmelik kapsamında bulunan her soğutucu cihazın elektrik tüketiminin belirlenmesinden sorumludur.

6. İmalatçı, teknik dosya ile birlikte uygunluk beyanının bir kopyasını muhafaza etmelidir.

7. İmalatçı, imal edilen soğutucu cihazların imalat işlemlerinin bu Ekin 2 numaralı paragrafında belirtilen teknik dosya ile ve bu Yönetmeliğin ilgili özelliklerine uygunluğunu sağlamak için gerekli bütün tedbirleri almalıdır.

Ek III

"CE" UYGUNLUK İŞARETLEMESİ

Uygunluk işaretlemeşi aşağıdaki şekil göz önünde bulundurularak "CE" harflerinden oluşmalıdır:

CE uygunluk işareti, küçültülür veya genişletilir ise, yukarıda kademelendirilen çizimlerde belirtilen oranlar dikkate alınmalıdır.

CE uygunluk işareti çeşitli bileşenleri, esas olarak 5 mm'den daha az olmayacak aynı düzey boyuta sahip olmalıdır.

